

PLA ANUAL 2019
FUNDACIÓ CENTRE OBERT JOAN SALVADOR GAVINA

1. PLA D'ACTIVITATS

Professionals implicats: 21

Voluntaris implicats: 96

Número de beneficiaris: 235 infants, adolescents i joves,
150 adults (familiars dels infants) i 141 famílies

1.1. Centre Obert i Espai Jove

Des del Centre Obert i l'Espai Jove es realitza una tasca preventiva i compensatòria de les deficiències socioeducatives dels infants, adolescents i joves, de 4 a 22 anys, donant suport i potenciant l'estructuració i el desenvolupament de la seva personalitat. Els menors i joves del Raval que atén la Fundació s'enfronten diàriament a les mancances i a les problemàtiques socials que més posen en perill la consecució de la igualtat d'oportunitats. Des de l'atenció i el seguiment individual, els professionals de l'entitat (educadors/es socials, psicòlegs/es, pedagogs/es, monitors/es) els acompanyem per a facilitar la seva socialització i la de la seva família. Realitzem un treball transversal que orienta en l'àmbit de l'educació, la salut, el suport a estudis i la promoció de l'autonomia personal sense deixar de banda l'ocupació del temps de lleure i les alternatives d'oci.

1.1.1. Número de beneficiaris: 235 infants, adolescents i joves

1.1.2. Activitats

Acollida i berenar

L'hora d'acollida i berenar té com a finalitat crear un espai de relació entre els infants i els educadors/es en un clima que convida a parlar i esdevingui factor de cohesió i de maduració del grup. L'acollida és un

temps de lleure on els infants poden jugar a jocs de taula, dibuixar, escoltar música, llegir, ... Aquest període de temps inclou l'hora del berenar on s'aprofita per a donar les directrius de la tarda o informacions que s'hauran de transmetre a casa.

Suport i seguiment d'estudis. Reforç escolar

La gran majoria dels infants que acompanyem tenen un gran desfasament escolar, l'educació que reben és poc personalitzada i, a més, hi ha altres factors que poden influir en aquest fet: el nivell cultural dels pares/mares, la poca implicació en les activitats de escolars, els factors culturals i econòmics, entre d'altres. A la Fundació:

- Realitzem la detecció de possibles mancances a nivell escolar i facilitem els recursos necessaris.
- Reforcem els continguts acadèmics corresponents a l'edat dels infants i joves.
- Fomentem l'interès i la motivació pel saber i el coneixement, especialment potenciant l'hàbit de la lectura.
- Treballem l'adquisició d'hàbits, tècniques i models positius respecte l'estudi.
- Potenciem l'ús correcte de la llengua catalana i castellana oral i escrita.
- Integrem les noves tecnologies en els espais de temps dedicats a fer els deures de l'escola.

Atenció Psicopedagògica

El Centre Obert compta amb un professional per a fer l'atenció psicopedagògica amb el suport de la Fundació Talita. L'atenció es dirigeix a tots aquells infants que presenten dificultats especials en l'aprenentatge i un baix rendiment escolar. Amb l'objectiu de millorar al mateix temps el seu procés d'integració social, es treballen específicament aquells aspectes personals que han de garantir un adequat procés d'escolarització i de formació (atenció i concentració, tècniques d'estudi,...). La coordinació que realitzen els educadors/es socials amb els mestres i tutors de l'escola, fa possible el seguiment i

l'execució del pla individual de treball en aquest àmbit.

Atenció Psicològica individual i familiar

Des de la Fundació es dóna suport psicològic individual als menors i joves atesos i, si és el cas, també a les seves famílies que ho necessiten.

Activitats esportives i de promoció de la salut

La pràctica d'esports és una eina pedagògica que potencia les relacions de grup i l'aprenentatge de valors com el respecte, la cooperació i, alhora, té efectes beneficiosos per a la salut. Els infants del Centre Obert desenvolupen activitats esportives com el futbol, l'activitat de Coneixement del Medi Aquàtic (piscina), multiesports, frisbee... i, els més petits, el taller de psicomotricitat.

1.1.3. Indicadors de realització de les activitats

Es realitza una avaluació constant del projecte, la qual cosa permet valorar els punts forts i les propostes de millora de manera continuada. Els indicadors d'avaluació recullen l'impacte de la intervenció, l'eficàcia de la gestió, la coordinació interna i externa de l'organització i el grau de satisfacció dels usuaris/es. Aquests indicadors es mesuren a través de paràmetres qualitius i quantitius, tal com s'indica a continuació.

Quant a les eines d'avaluació, s'utilitzen:

- Reunions setmanals de preparació i d'avaluació.
- Registre d'assistents.
- Llibreta de camp.
- Avaluacions escrites.
- Enquesta de satisfacció dels participants.
- Informe final.

Els indicadors d'avaluació d'aquest projecte són:

- Diari del servei de Centre Obert.
- Contracte pedagògic.

- PEI (Pla Educatiu Individualitzat) i Avaluació de seguiment i final.
- Registre de Seguiment familiar.
- Qüestionari de qualitat del servei.
- Entrevista amb els Joves.

1.2. Lleure: Casal i Activitats Medioambientals (El Caliu un projecte Eco Social)

Les activitats de caps de setmana, casals i colònies són una proposta que busca donar resposta a les necessitats d'educació en el lleure dels infants i les famílies que atenem. Aquestes es duen a terme en els períodes no lectius i diversos caps de setmana durant l'any. L'execució de les mateixes permet donar-los a conèixer noves alternatives de lleure fora de l'entorn proper, i garantir el dret de l'infant a l'esbarjo, al joc i a la participació d'activitats artístiques i culturals. Des de l'any 2014, responent a les necessitats expressades per les famílies i als recursos disponibles, vam iniciar el projecte de Caps de setmana i vam seguir oferint les activitats durant els períodes de Setmana Santa, Estiu i Nadal. Des de llavors hem seguit amb aquest projecte.

L'oci ens proporciona un espai privilegiat per a realitzar activitats amb una gran càrrega d'intencionalitat educativa. Potenciem valors i hàbits de vida saludables a partir de la convivència i les activitats fora de la ciutat, en un entorn de natura. Alhora es promouen activitats de temps de lleure i descans per afavorir una salut física, psíquica i emocional equilibrada.

1.2.1. Número de beneficiaris:

- Colònies d'estiu i caps de setmana: participen 225 persones (infants i famílies), i es fan, aproximadament, 650 estades a la casa.
- Casal: participen en torn a 250 infants.

1.2.2. Activitats

Caps de Setmana

Es porten a terme sortides de cap de setmana, habitualment per diferents franges d'edat i, en algunes ocasions, amb els infants i les seves famílies.

Casals

Al llarg dels períodes de vacances escolars s'organitzen els casals al barri, que inclouen diferents activitats educatives de lleure, tant a les instal·lacions de la Fundació com a entorns propers de la ciutat. S'ofereix servei d'esmorzar, dinar i berenar.

Colònies

Les colònies es realitzen en períodes de Setmana Santa, Estiu i Nadal, per nivells d'edat, i amb durades de 3 dies (Setmana Santa i Nadal) i de 5 dies (durant el període d'estiu). El mes d'agost es fan sortides de 3 dies amb famílies.

1.2.3. Indicadors de realització de les activitats

Es realitza una avaluació un cop finalitzada cada activitat, per tal de valorar els punts forts i fer propostes de millora. Els indicadors d'avaluació recullen l'impacte de la intervenció, l'eficàcia de la gestió, la coordinació interna i externa de l'organització i el grau de satisfacció dels usuaris/es. Aquests indicadors es mesuren a través de paràmetres qualitius i quantitius:

- Reunions de preparació i d'avaluació.
- Registre d'assistents.
- Llibreta de camp.
- Avaluacions escrites.
- Enquesta de satisfacció dels participants.
- Informe final.

1.3. Àrea social

Ofereix suport integral a les famílies per tal d'augmentar la seva autonomia i les pròpies potencialitats, i fer-les protagonistes d'aquest procés, afavorint el seu empoderament. Té la tasca d'atendre, en primera instància, a les famílies, detectar possibles situacions de risc social i, tenint en compte els criteris d'accés a la Fundació, proposar les incorporacions i realitzar els acompanyaments dels menors i les seves famílies conjuntament amb l'Àrea Educativa.

Segueix un protocol que inclou una entrevista inicial amb cada família amb la finalitat d'avaluar les necessitats i demandes. Les famílies que s'incorporen al projecte inicien un itinerari d'acolliment, seguiment i avaluació –processos interdisciplinaris en els quals participen professionals de diferents àrees–, que dona lloc al disseny d'un pla de treball individual per a cada família.

Es realitzen tres avaluacions al llarg del curs conjuntament amb la família i els diferents agents que participen en el Pla de Treball Familiar. Per dur-ho a terme es disposa d'una sèrie de recursos interns que inclouen la possibilitat d'atenció psicològica, la participació en xerrades formatives (s'organitzen tallers i xerrades dirigits a pares i mares amb l'objectiu d'orientar-los, reflexionar davant el repte d'educar als seus fills i amb la finalitat última de millorar les seves habilitats socials i reforçar la seva autoestima), la realització de diversos tallers de motivació i formació (idiomes, alfabetització, cuina, costura, etc.).

També resulta imprescindible el treball en xarxa amb les entitats del barri i la coordinació amb els serveis d'Atenció primària, els Serveis Socials, els Equips d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA), les escoles i instituts, i els Centres de Salut Mental Infantil i Juvenil (CESMIJ).

1.3.1. Número de beneficiaris: 141 famílies (beneficiaris indirectes: 705).

1.3.2. Activitats

Gestió d'ajudes

Consisteix en una sèrie d'accions dirigides a les famílies amb greus dificultats econòmiques, amb la finalitat d'atendre les seves necessitats bàsiques.

Atenció a necessitats bàsiques d'alimentació

La Fundació ha detectat en els darrers anys un augment important de demanda, per part de les famílies, de suport assistencial degut a la pèrdua de feina d'un o de tots els membres de la unitat familiar. Aquestes circumstàncies unides a la ja precària situació prèvia d'algunes de les famílies beneficiàries estan provocant, en molts casos, un dèficit alimentari important que moltes vegades està comportant la renúncia obligada a un o més d'un dels àpats diaris per a moltes famílies. Des de la Fundació oferim varies accions:

- **Ajuts regulars:** Ofereix a les famílies beneficiàries un suport alimentari regular per tal de possibilitar que tots els membres de cada família rebin una aportació diària mínima de calories i nutrients. Es lliuren lots d'aliments que es donen de manera periòdica a les famílies.
- **Ajuts puntuals:** Gestiona les donacions en forma d'aliments que rep la Fundació (productes frescos o amb caducitat propera) de tal manera que totes les famílies que ho necessitin se'n puguin beneficiar. Es realitza també la distribució de roba i calçat, coincidint amb temporada d'hivern i d'estiu.
- **Servei de menjador escolar:** Servei destinat a famílies amb fills de 4 a 18 anys sense recursos econòmics o amb ingressos molt baixos —es pren com a referència el SMI (Salari Mínim Interprofessional) com a base de càlcul. La Fundació disposa de cuina i menjador propi per oferir aquest servei de dilluns a divendres.

Higiene

Pretén donar a conèixer a les famílies els hàbits d'higiene bàsics i la seva importància per incrementar la salut i el benestar. S'ofereix, també, un espai de dutxes dirigit a les famílies que no disposen de les condicions mínimes en el seu habitatge, o perquè els hi han tallat els subministraments per a complir amb la higiene bàsica.

Atenció oftalmològica

La Fundació manté un conveni amb la Fundació Ramon Martí Bonet que permet fer revisions oftalmològiques per a la detecció de malalties visuals o dificultats en la visió que suposin utilització d'ulleres o bé una

intervenció quirúrgica que la Seguretat Social no cobreix. La Fundació Ramon Martí Bonet proporciona les visites totalment gratuïtes i ulleres graduades a un preu simbòlic. Es dediquen esforços conjunts per oferir recursos i garantir el dret a la salut dels col·lectius més vulnerables. El darrer any s'han fet 56 revisions i tractaments oftalmològics.

Atenció odontològica

La Fundació manté també un conveni amb la Fundació Josep Finestres que permet fer revisions odontològiques i tractament per tal que les famílies i infants tinguin una salut bucodentals saludables. La Fundació proporciona les visites totalment gratuïtes i únicament la despesa és del material a un preu molt reduït. El darrer any s'han fet 416 revisions i intervencions odontològiques.

Programa Proinfància de “la Caixa”

L'any 2007 l'Obra Social “la Caixa” va crear un fons econòmic destinat a un programa d'ajuts en forma de béns i serveis que treballés per l'eradicació de la pobresa infantil. El programa s'està treballant per mitjà de convenis amb entitats sense ànim de lucre com la nostra entitat, i es duu a terme en deu ciutats més del territori espanyol. Barcelona és una d'aquestes ciutats i la nostra Fundació una de les entitats en conveni que, juntament amb d'altres, formem una xarxa territorial al barri del Raval de Barcelona.

El programa té com a finalitat cobrir les necessitats bàsiques vitals de menors d'entre 0 i 16 anys de famílies en situació de precarietat i risc d'exclusió social, fomentar-ne el desenvolupament personal i afavorir els processos d'integració d'ells i de retruc de les seves famílies. Està pensat per abordar la situació dels infants i adolescents des de dues àrees: cobrir necessitats bàsiques i fomentar el desenvolupament personal i social. Per pal·liar la manca de béns materials es dissenya una cartera d'ajuts que comprèn:

- Alimentació infantil i higiene infantil.
- Material ortopèdic (actualment ulleres i audiòfons).
- Roba i equipament escolar.

- Llibres escolars.

Orientació i formació de famílies

Serveis i activitats que pretenen vetllar i prevenir situacions de ruptura social de la família i dels seus membres, mitjançant les tasques d'atenció centrades en el nucli familiar, un dels cercles més importants de l'individu i on s'hi estableixen relacions que afecten al seu desenvolupament. En aquest sentit, es porten a terme tallers dirigits a les famílies, que permeten treballar en petits grups de famílies sobre temes que afecten a la seva vida quotidiana, nutrició, higiene, primers auxilis, etc. També es realitzen xerrades formatives dirigides a les famílies, amb la finalitat d'informar i formar a les famílies que presenten situacions semblants, sempre des de la visió d'oferir eines que els hi permetin conviure des de la parentalitat/marentalitat positiva.

Suport a les famílies que pateixen situacions de pobresa energètica

Donat l'increment detectat de famílies que pateixen situacions de pobresa energètica, des de la Fundació estem desenvolupant un projecte de suport a les famílies, per a orientar-les de cara a la reducció de les factures energètiques, així com acompanyar-les als recursos adients per a aturar talls energètics.

Atenció psicològica individual i familiar

Des de la Fundació es dona suport psicològic individual als referents familiars dels infants i joves atesos, amb la finalitat de crear llaços de compromís i responsabilitat social que contribueixin a millorar la cohesió social. L'estratègia es concreta a través de la creació d'espais de comunicació i de convivència: xerrades informatives, excursions amb les famílies, ..., que pretenen afermar el sentiment de pertinença a l'entitat i el coneixement de la resta de famílies de la Fundació.

1.3.3. Indicadors de realització de les activitats

Els indicadors d'avaluació de l'Àrea Social són:

- Sol·licitud d'ajudes i serveis.
- Inscripció i autorització familiar d'activitats.
- Inscripció i autorització d'activitats de joves.
- Informe social.
- Declaració jurada conforme s'han declarat tots els ingressos familiars.
- Sol·licitud de Servei Psicoterapèutic.
- Registre de Sessió Psicoterapèutica.
- Servei Psicoterapèutic. Informe.
- Control d'Intervencions Psicoterapèutiques.

1.4. Àrea de voluntariat

S'ocupa del Pla de Voluntariat de l'entitat, que basa la seva línia d'actuació en la convicció de la importància del treball voluntari com a impulsor de la transformació social. D'aquesta manera es pretén acollir i acompanyar persones que es comprometin amb els objectius de la Fundació i recolzin i complementin el treball dels professionals.

Els voluntaris i voluntàries de la Fundació, fixes, temporals i esporàdics, són persones amb una clara responsabilitat social que volen aportar el seu temps, els seus coneixements, la seva experiència, i que s'incorporen a l'equip humà de l'entitat.

1.4.1. Número de beneficiaris: 95 beneficiaris

1.4.2. Activitats

Aquesta àrea desenvolupa la seva gestió a través d'un protocol que inclou:

- Una entrevista inicial amb cada candidat/a.
- Una selecció a partir de les necessitats de la Fundació.
- Entrevistes de seguiment amb els voluntaris/es que s'incorporen al projecte.
- Avaluacions trimestrals i en finalitzar el curs.
- Quatre formacions al llarg de l'any que tenen com a objectiu potenciar que el voluntari/a se senti part de l'entitat i que millori la seva eficàcia en

la intervenció.

La formació permet mantenir l'entusiasme i la motivació de totes les persones vinculades al projecte amb la finalitat de que aquestes desenvolupin les seves capacitats i les seves potencialitats en el seu treball quotidià. En el cas del personal voluntari, assegurar la seva continuïtat, millorar la qualitat de la seva acció, despertar major compromís i una voluntat renovada d'interacció amb l'entorn i la implicació en el canvi social.

1.4.3. Indicadors de realització de les activitats

Indicadors d'estructura: Voluntariat

Voluntariat

- Fitxa del Voluntari/a
- Compromís del Voluntari/a

La Fundació compta amb la participació de 50 voluntaris/es de manera contínua i amb prop de 95 al llarg de tot l'any (activitats festives i de lleure en èpoques de vacances escolars).

La dedicació mitjana setmanal dels voluntaris és de 3 a 6 hores durant el període escolar dels infants i de 35 hores setmanals en els períodes d'activitats de temps de lleure (Nadal, Setmana Santa, Estiu).

La funció dels voluntaris/es és complementar i recolzar el treball dels professionals de l'entitat en tots els serveis que ofereix, unint esforços per a una finalitat comuna: atenuar la situació de desavantatge social d'infants, joves i famílies del barri del Raval de Barcelona. La tasca del voluntari/a és, en una entitat de les nostres característiques, d'una importància bàsica. És per aquest motiu que la Fundació posa molta èmfasi en la coordinació d'aquest gran valor humà. Un equip de voluntaris i voluntàries compromès possibilita que els nostres projectes tinguin una major qualitat, en tots els nivells.

1.5. Àrea de comunicació

És l'àrea que s'encarrega de crear i gestionar el material de difusió de la Fundació: butlletins informatius, materials per a esdeveniments, manteniment de les eines 2.0, elaboració i distribució de la memòria anual, gestió del fons fotogràfic, drets d'imatge i disseny de campanyes de captació de fons.

Aquesta àrea vetlla, també, per a conscienciar la societat sobre la situació de vulnerabilitat social dels menors i les seves famílies, i donar a conèixer a la societat la situació de pobresa així com animar a construir una realitat més justa.

Per això, organitza visites a les instal·lacions de la Fundació que pretenen aproximar els estudiants de Primària, Secundària i estudiants Universitaris a les situacions de pobresa de la ciutat. S'apela al seu esperit crític en relació al conjunt d'informacions que reben sobre temes com la immigració, la pobresa, la prostitució, les drogues, les desigualtats de gènere, etc.

També es potencia la participació i el compromís de les empreses, especialment d'aquelles més compromeses amb la Responsabilitat Social Corporativa (RSC), i de les escoles amb la finalitat d'apropar la comunitat educativa al món social i apel·lar al seu esperit crític i solidari.

1.5.1. Activitats

Xarxes socials

Les notícies que publiquem al nostre web i els reculls d'imatges de les activitats que realitzem les promocionem al nostre perfil de Facebook i Twitter.

Publicació de memòria anual d'activitats

Publiquem la memòria anual de l'entitat, que recull totes les activitats portades a terme durant l'any, que es difon via Internet (1.700 via correu electrònic) i per correu ordinari (400 en paper). També fem dues campanyes anuals, coincidint amb els períodes d'estiu i Nadal.

Xerrades de sensibilització

Donem a conèixer a la societat la situació de pobresa i animem a construir una realitat més justa. Es potencia la participació i el compromís de les empreses, especialment d'aquelles més compromeses amb la Responsabilitat Social Corporativa (RSC), i de les escoles amb la finalitat d'apropar la comunitat educativa al món social i apel·lar al seu esperit crític i solidari.

1.5.2. Indicadors de realització de les activitats

- Número de visites a la pàgina web.
- Nombre d'amics al Facebook, piulades de Twitter i post de Facebook.
- Publicacions anuals i tirada de les publicacions.
- Nombre d'escoles que ens visiten. Quantitat de persones que reben els missatges de l'entitat.